

Hrvatsko asfaltno društvo

Novosti u tehničkoj i zakonskoj regulativi u području asfaltnih materijala

Branimir Palković

Seminar ASFALTNI KOLNICI 2015

Opatija, 05. – 06. 03. 2015.

Sadržaj

1. Tehnički propis o usklađenim tehničkim specifikacijama
2. Delegirane uredbe (EU)
3. Ekološka deklaracija o proizvodu (*EPD*)
4. Zelena javna nabava (*GPP*)
5. ECOLABEL projekt

Tehnički propis o usklađenim tehničkim specifikacijama

Tehnički propis kojim se utvrđuju tehničke specifikacije za građevne proizvode u usklađenom području (NN br. 4/15)

Prilog 1.

Popis usklađenih normi za građevne proizvode

- *preslika popisa iz službenog lista EU (Official Journal EU br. C 359 od 10.10.2014.)*
- *sadrži referentne oznake 441 usklađene norme*

Tehnički propis o usklađenim tehničkim specifikacijama (nastavak)

Popis usklađenih normi za građevne proizvode

- HRN EN 13808:2013 – novo izdanje norme
- HRN EN 15322:2013 – novo izdanje norme

Prilog 1.

STRANICA 38 – BROJ 4

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

SRIJEDA, 14. SIJEČNJA 2015.

PRILOG 1

POPIS USKLAĐENIH NORMI ZA GRAĐEVNE PROIZVODE

Referentni broj i naslov usklađene norme na hrvatskom (i referentni dokument)	Referentni broj i naslov usklađene norme na engleskom (i referentni dokument)	Referentni broj zamijenjene norme	Datum početka primjene norme kao usklađene norme	Datum završetka razdoblja istodobnog postojanja
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
HRN EN 13808:2013 Bitumen i bitumenska veziva -- Okvir za specificiranje kationskih bitumenskih emulzija	EN 13808:2013 Bitumen and bituminous binders -- Framework for specifying cationic bituminous emulsions	HRN EN 13808:2005 (EN 13808:2005)	8. 8. 2014.	8. 8. 2015.
HRN EN 15322:2013 Bitumen i bitumenska veziva -- Okvir za specificiranje razrijeđenih i omekšanih bitumenskih veziva	EN 15322:2013 Bitumen and bituminous binders -- Framework for specifying cut-back and fluxed bituminous binders	HRN EN 15322:2010 (EN 15322:2009)	8. 8. 2014.	8. 8. 2015.

Tehnički propis o usklađenim tehničkim specifikacijama (nastavak)

Tehnički propis kojim se utvrđuju tehničke specifikacije za građevne proizvode u usklađenom području (NN br. 4/15)

Prilog 2.

Popis smjernica za europska tehnička dopuštenja koje se mogu koristiti kao europski dokumenti za ocjenjivanje

- *sadrži 35 smjernica (ETAG 001 do ETAG 035)*

Tehnički propis o usklađenim tehničkim specifikacijama (nastavak)

Popis smjernica za europska tehnička dopuštenja koje se mogu koristiti kao europski dokumenti za ocjenjivanje

- *ETAG 035 – ultratanki sloj asfaltbetona*

Prilog 2.

SRIJEDA, 14. SIJEČNJA 2015.

NARODNE NOVINE
SLUŽBENI LIST REPUBLIKE HRVATSKE

BROJ 4 – STRANICA 73

POPIS SMJERNICA ZA EUROPSKO TEHNIČKO DOPUŠTENJE KOJE SE SUKLADNO ČLANKU 66. STAVKU 3. UREDBE (EU) br. 305/2011 MOGU KORISTITI KAO EUROPSKI DOKUMENTI ZA OCJENJIVANJE

Broj (članak 66. stavak 3.)	Naziv smjernice za europsko tehničko dopuštenje na hrvatskom	Naziv smjernice za europsko tehničko dopuštenje na engleskom	Datum početka primjene	Datum završetka primjene
ETAG 035	Ultratanki sloj asfaltbetona (svibanj 2011.)	Ultra-thin layer asphalt concrete (May 2011)	1. 7. 2013.	15. 12. 2020.

Delegirana uredba (EU) br. 157/2014

Izjava o svojstvima na *web*-stranicama

1. Nepromijenjen sadržaj
2. Održavanje *web*-stranica
3. Stalan pristup *web*-stranicama
4. Osiguravanje uputa za pristup *web*-stranicama
5. Jedinствена identifikacijska oznaka proizvoda

Delegirana uredba (EU) br. 574/2014

Revizija *Priloga III.* Uredbe (EU) br. 305/2011
- Izjava o svojstvima

1. Fleksibilnost
2. Jedinstvena identifikacijska oznaka
3. Uklanjanje zahtjeva prema članku 11. stavak 4
Uredbe (EU) br. 305/2011

IZJAVA O SVOJSTVIMA br.

Prilog III.
Uredbe 305/2011

1. Jedinstvena identifikacijska oznaka
2. Tip, serija, serijski broj
3. Namjeravana uporaba
4. Naziv i adresa proizvođača
5. Ime i adresa ovlaštenog predstavnika
6. Sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava
7. Proizvod specificiran usklađenom normom
8. Za proizvod izdana europska tehnička ocjena
9. Objavljena svojstva
10. Sukladnost proizvoda (1.i 2.) s objavljenim svojstvima (9)

Ime; mjesto; datum; potpis

IZJAVA O SVOJSTVIMA br.

Prilog III.
Delegirane uredbe
574/2014

1. Jedinstvena identifikacijska oznaka
2. ~~Tip, serija, serijski broj~~
3. Namjeravana uporaba
4. Naziv i adresa proizvođača
5. Ime i adresa ovlaštenog predstavnika
6. Sustav ocjenjivanja i provjere stalnosti svojstava
7. Proizvod specificiran usklađenom normom
8. Za proizvod izdana europska tehnička ocjena
9. Objavljena svojstva
10. Sukladnost proizvoda (1.i 2.) s objavljenim svojstvima (9).

postaje jedna točka

Ime; mjesto; datum; potpis

Delegirana uredba (EU) br. 568/2014

Revizija *Priloga V.* Uredbe (EU) br. 305/2011
- Ocjenjivanje i provjera stalnosti svojstava

1. „određivanje tipa” \Rightarrow „ocjenjivanje svojstava”
2. Kontinuitet nadzora
3. ETA – ocjena svojstava proizvoda
4. „apsorpcija buke” \Rightarrow „akustična svojstva”

Ekološka deklaracija o proizvodu

(*Environmental Product Declaration - EPD*)

Životni ciklus
proizvoda

+

Pravila
kategorije
proizvoda

=

Ekološka
deklaracija o
proizvodu

LCA

*Life Cycle
Assessment*

PCR

*Product
Category Rules*

EPD

*Environmental
Product Declaration*

HRN EN ISO 14040 ...

HRN EN 15804

HRN EN ISO 14025

Ekološka deklaracija o proizvodu (*Environmental Product Declaration - EPD*)

Životni ciklus proizvoda (*LCA*)

- *ulazni parametri (sirovine, energija)*
- *izlazni parametri (emisija, otpad)*
- *potencijalni ekološki utjecaji proizvoda*

Pravila kategorije proizvoda (*PCR*)

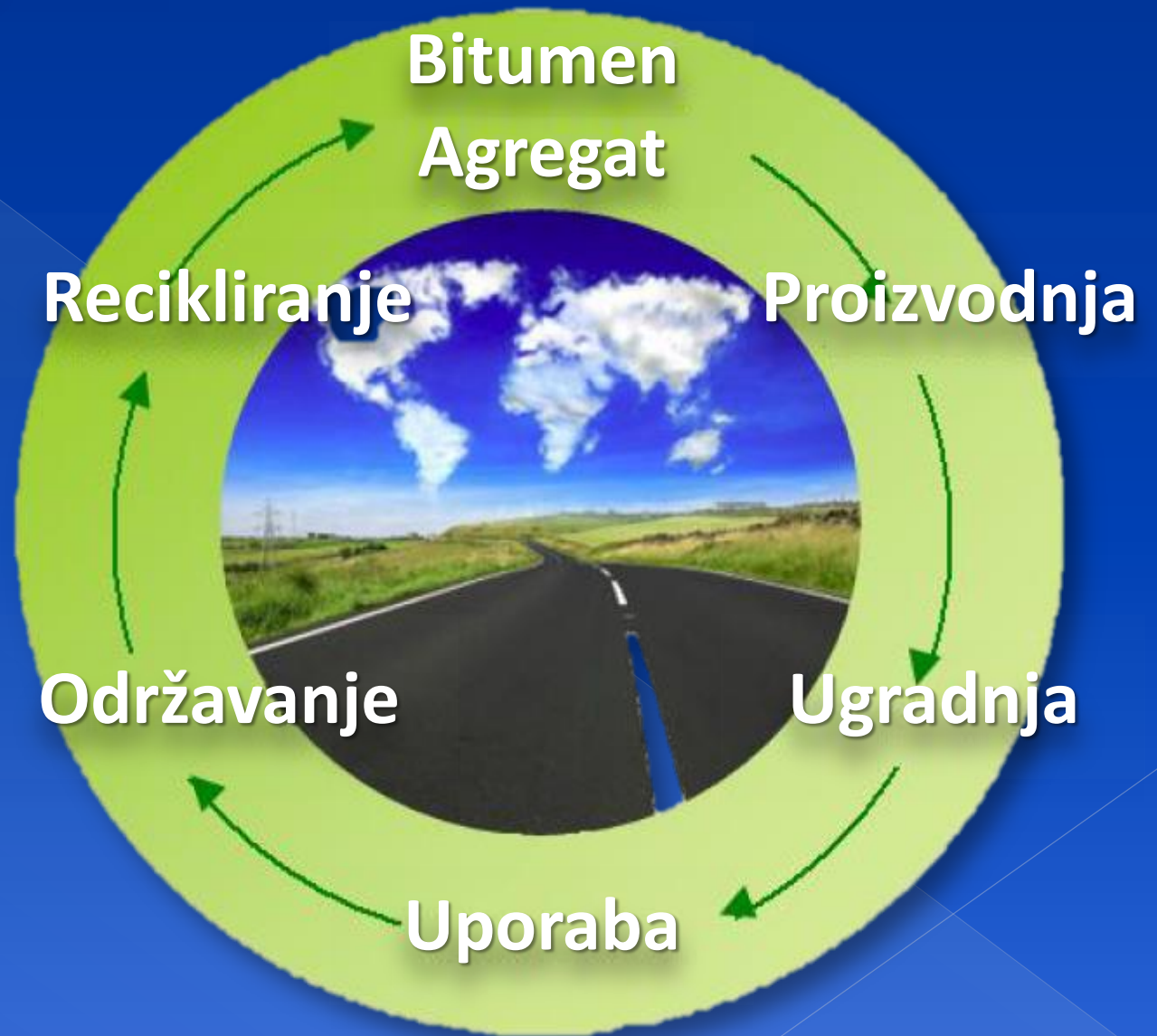
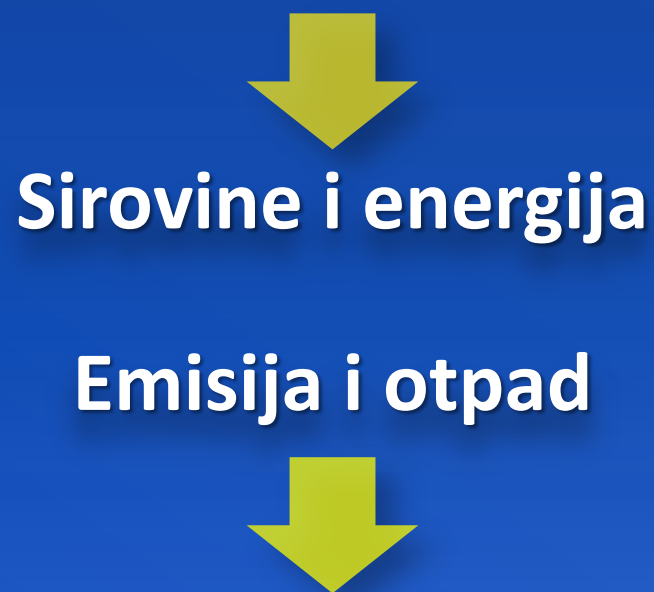
- *pravila, zahtjevi i smjernice za sastavljanje ekološke deklaracije o proizvodu ili grupi srodnih proizvoda*

Ekološka deklaracija o proizvodu (*EPD*)

- *kvantitativni ekološki podaci temeljem unaprijed određenih parametara i ako je relevantno i drugih ekoloških informacija*

Životni ciklus asfalta (LCA)

„Od kolijevke do groba“
- *Cradle to grave* -

Životni ciklus asfalta (LCA)

„Od kolijevke do groba” – „Cradle to grave”

„Od kolijevke do vrata” – „Cradle to gate”

Tipovi ekološke deklaracije o asfaltu

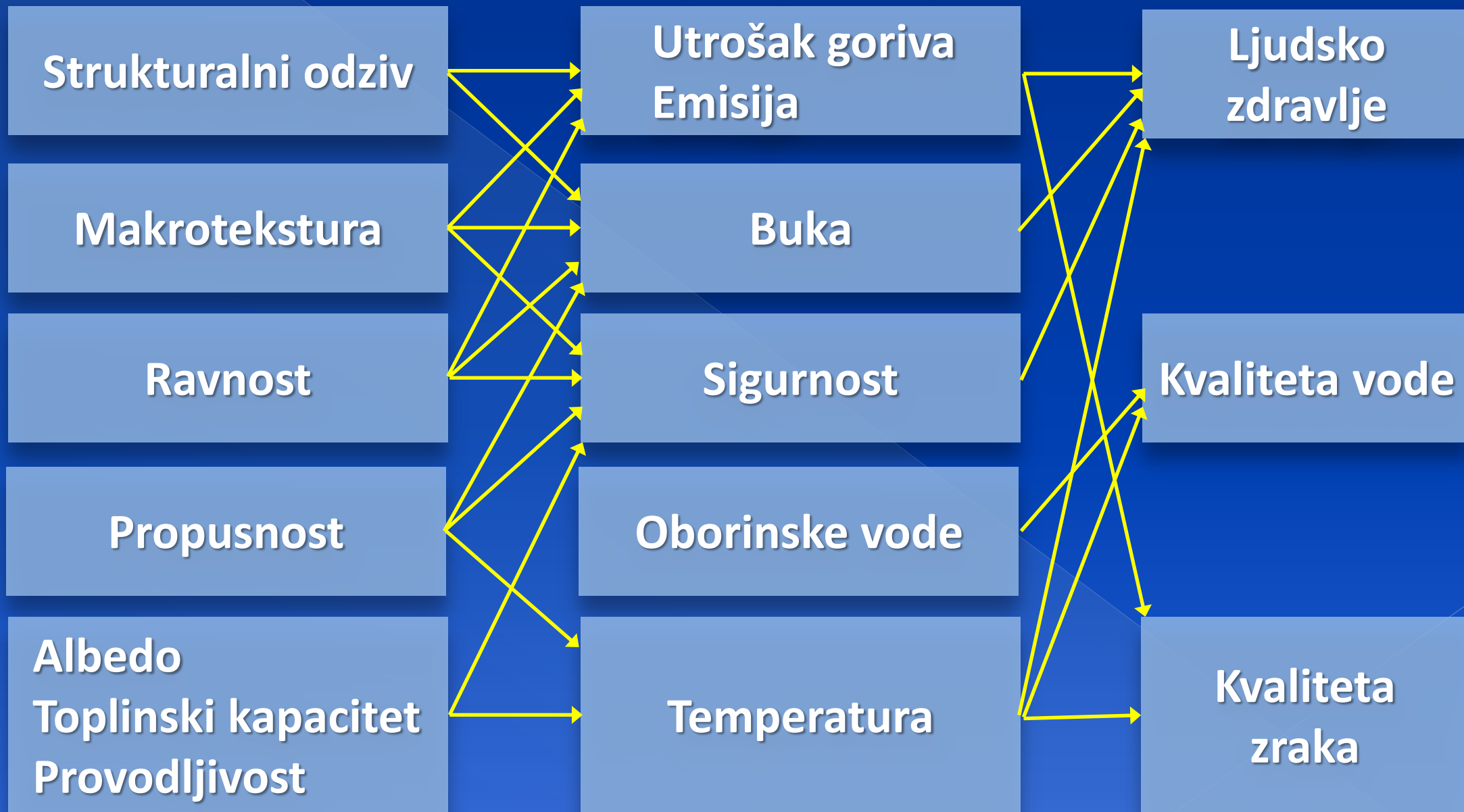
Tip <i>EPD</i>	Faze proizvodnje			Faze izvedbe		Faze uporabe					Faze završetka životnog vijeka			
	A1	A2	A3	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	C1	C2	C3	C4
	Sirovine	Transport	Proizvodnja	Transport	Ugradnja	Uporaba	Održavanje	Popravak	Zamjena	Obnavljanje	Demoliranje	Transport	Obrada	Odlaganje
K-V	■	■	■											
K-V(o)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
K-G	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

K-V	„Od kolijevke do vrata“	■ obvezno
K-V(o)	„Od kolijevke do vrata“ s opcijama	■ obvezno
K-G	„Od kolijevke do groba“	■ opcionalno

Uporabna faza asfalta

Svojstva kolnika

Utjecaji na uporabnu fazu kolnika

Prva europska ekološka deklaracija o asfaltu (NEPD nr: 216N)

Environmental Declaration ISO 14025/ISO 21930

epd-norge.no
The Norwegian EPD Foundation

AGB 11 asfalt (bransjegjennomsnitt)

FAV

FORENINGEN ASFALT OG VEISERVICE

Figur 1

NEPD nr: 216N

Godkjent i tråd med ISO14025 [1], §8.1.4

Svein Fossdal

Gyldig til: 31.12.2016

Verifikasjon av data:

Uavhengig verifikasjon av data og annen miljøinformasjon er foretatt av seniorforsker Anne Rønning med ISO14025, §8.1.3.

Deklarasjonen er utarbeidet av:

Camilla Skjerve-Nielsen og
Kari-Anne Lyng, Østfoldforskning AS [2]

Anne Rønning

PCR:

PCR for asfalt og puk

 Østfoldforskning

Om EPD:

EPDer fra andre programoperatører enn Næringslivets Stiftelse for Miljødeklarasjoner er nødvendigvis ikke sammenlignbare.

PCR: NPCR 18 Asphalt and crushed stone 10.11.2010.

Zelena javna nabava

Green Public Procurement - GPP

Izazov!

Energetsko – klimatski paket „20-20-20” (ostvarenje do 2020. godine)

- *Smanjenje emisije stakleničkih plinova za 20 % u odnosu na 1990.*
- *Smanjenje potrošnje energije za 20 %*
- *Povećanje korištenja obnovljivih izvora energije na 20 %*

Zelena javna nabava

Green Public Procurement - GPP

Što je zelena javna nabava?

- *Javni sektor odabire one proizvode koji u odnosu na ostale, imaju manji negativni utjecaj na okoliš tijekom njihovog cijelog životnog ciklusa*

Koji su kriteriji?

- *Temeljni kriteriji – rješavaju najznačajnije utjecaje na okoliš i mogu zahtijevati samo minimalno povećanje troškova*
- *Sveobuhvatni kriteriji – omogućuju nabavu ekološki najučinkovitijih proizvoda dopuštajući određeni porast troškova*

Zelena javna nabava

Green Public Procurement - GPP

GPP kriteriji Europske komisije za sektor: **„Cestogradnja”**

- *2010. – prva publikacija*
- *2011. – kritike i prva revizija*
- *2012. – zamrzavanje daljnjeg procesa*
- *2013. – početak novog pristupa u izradi GPP kriterija*
- *2014. – publiciran nacrt GPP kriterija (prosinac 2014.)*

http://susproc.jrc.ec.europa.eu/road/docs/2AHWG_GPP_road_draftCriteriaProposal_v1.pdf

Zelena javna nabava

Green Public Procurement - GPP

GPP kriteriji Europske komisije za sektor: **„Cestogradnja”**

Ključna područja zaštite okoliša:

- *Proces proizvodnje sastavnih materijala i asfalta*
- *Gorivo i emisije u fazi uporabe asfaltnog kolnika*
- *Trajnost površine asfaltnog kolnika*
- *Razina buke u fazi uporabe i održavanja asfaltnog kolnika*
- *Gorivo i emisija zbog zagušenosti prometa*
- *Zagađenje vode u fazi održavanja asfaltnog kolnika*

Zelena javna nabava

Green Public Procurement - GPP

GPP kriteriji Europske komisije za sektor: **„Cestogradnja”**

Ključni utjecaji na okoliš kroz cijeli životni vijek:

- *Potencijal globalnog zatopljenja*
- *Potencijal fotokemijskog nastajanja ozona*
- *Potencijal stvaranja kiselih kiša*
- *Eutrofikacija*
- *Osiromašeni abiotički resursi*
- *Toksičnost*

ECOLABEL projekt

FP7 projekt Europske komisije

Trajanje projekta: 1.10.2013. – 1.10.2016.

Naslov projekta:

„Development of a novel ECO-LABELing EU-harmonized methodology for cost-effective, safer and greener road products and infrastructures”

Sudionici projekta:

ACCICIONA, Španjolska (koordinator)

BAST, Njemačka

CIRCE, Španjolska

CHALMERS, Švedska

ERF, Belgija

FEHRL, Belgija

IECA, Španjolska

IFSTTAR, Francuska

TNO, Nizozemska

KGM, Turska

AENOR, Španjolska

INVESTKO, Poljska

NAPE SA, Poljska

Osnovna svrha :

Razviti novu, zelenu, holističku metodologiju ECO-označavanja integriranu u LCA pristup uzimajući u obzir:

- *ekološki*
- *gospodarski*
- *društveni*
- *tehnički*

aspekt za ocjenjivanje buduće i postojeće cestovne infrastrukture kao i cestograđevnih proizvoda (asfaltne i betonske mješavine)

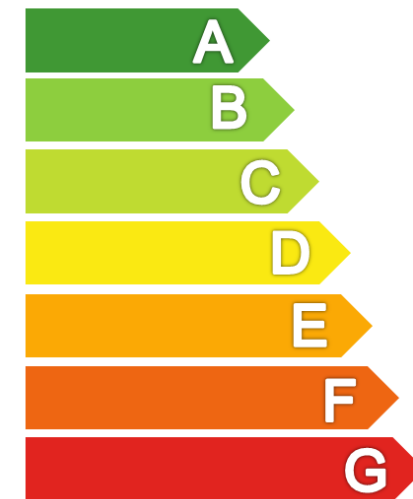
ECOLABEL projekt

Očekivani konačni proizvod

Eco-labels for road products and infrastructure

More efficient

Less efficient

E	CS	T
A		A
	B	

E: Environmental
CS: Cost and social
T: Technical